

การวางแผนเพื่อป้องกันและบรรเทาภาระเกิดข้อคิดคีวัย :

กรณีศึกษา เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

นางสาววรรณลิกา พรมจรวรยา

ศูนย์วิทยบรพยากร

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมือง

สาขาวิชาการวางแผนเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-17-5987-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PLANNING FOR FIRE PROTECTION AND MITIGATION :
A CASE STUDY OF KHLONG TOEI DISTRICT, BANGKOK

Miss Wanlika Phromjanya

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-5987-8

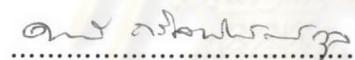
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวางแผนเพื่อป้องกันและบรรเทาการเกิดอัคคีภัย
กรณีศึกษา : เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
โดย นางสาว วรรณลิกา พรมจารยา
ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพนันท์ ตาปนาณนท์

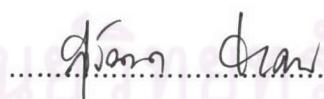
คณะกรรมการปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยา
นิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดารณี ถวิลพิพัฒน์กุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพนันท์ ตาปนาณนท์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา ราดาనิติ)

.....กรรมการ
(ม.ร.ว. เปรมศิริ เกษมสันต์)

วรรณลิกา พรมนธรรมย : การวางแผนเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยไฟ : กรณีศึกษา
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร (THE PLANNING FOR FIRE PROTECTION AND MITIGATION :
A CASE STUDY OF KHLONG TOEI DISTRICT, BANGKOK)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. นพเนตร ตาปนาณ์ จำนวนหน้า 150 หน้า ISBN 974-17-5987-8

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัจจัยความเสี่ยงต่อภัยไฟ การลูกเล่น และความเสี่ยงจากอัคคีภัย รวมถึงข้อเสนอแนะในการให้บริการและประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาภัยไฟ อัคคีภัย เพื่อนำแนวทางในการวางแผนเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยไฟให้ดียิ่ง โดยเลือกเขตคลองเตยเป็นพื้นที่กรณีศึกษา เนื่องจากเขตคลองเตยเป็นเขตหนึ่งที่มีผลต่อภัยไฟสูง ซึ่งการเกิดเพลิงในน้ำที่คลองเตยแต่ละครั้งเป็นภัยต่อภัยมนต์ในภูมิภาคต่อทุกชนและพื้นที่โดยรอบ นอกจากนี้ยังเป็นบริเวณที่มีปัจจัยต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อภัยไฟ และภัยมนต์ของอัคคีภัย ซึ่งใน การศึกษาได้แยกพิจารณาออกเป็น 2 ตัวแปรคือ (1) ตัวแปรที่เอื้อต่อภัยไฟ และภัยมนต์ของอัคคีภัย (2) ตัวแปรที่เอื้อต่อการป้องกันและบรรเทาภัยไฟ ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์โดยวิธีการ ข้อมูลของแผนที่ในแต่ละปัจจัย เพื่อนำมาพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในเขตคลองเตย

ผลจากการวิจัยพบว่าอัคคีภัยที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากความประมาท และเกิดมากันสิ่งปลูกสร้าง ประเภทตึกแถว นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนการเกิดอัคคีภัยมีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากรและความหนาแน่นของสิ่งปลูกสร้าง ส่วนการศึกษาเพื่อนำมาพื้นที่ที่มีความเสี่ยงพบว่า เป็นบริเวณชุมชนและอัคคีภัยที่ตั้งอยู่โดยรอบการทำเรื่องแห่งประเทศไทยและคลังน้ำมัน ซึ่งอาจได้รับความเสี่ยงจากการเกิดภัยไฟและภัยมนต์จากตึ้งกับสินค้าอันตรายจากการทำเรื่องและคลังน้ำมันที่ตั้งอยู่ในบริเวณ รวมถึงชุมชนและอัคคีภัยที่มีสภาพทางกายภาพและหนาแน่น เป็นการใช้ที่ดินที่ความสันติไม่เป็นระเบียบ สภาพอากาศมีความทุกโถมไม่ได้สร้างตามแบบแผน วัสดุโครงสร้างของอาคารส่วนใหญ่เป็นวัสดุเชือกเหล็ก สภาพแวดล้อมที่อากาศไม่ดีเย็น ขาดที่วาง ถนนหรือซอยคับแคบ ประชากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่ำ ผู้เกิดเหตุอัคคีภัยทำให้มีโอกาสสูงในการลูกเล่นก่อภัย เป็นภัยมนต์ของภัยไฟในภูมิภาคต่อทุกชนและพื้นที่ ทำให้เกิดอุบัติเหตุต่อรถดับเพลิงและเจ้าหน้าที่ในการที่จะระดับเหตุ

จากการวิเคราะห์จากปัจจัยต่างๆ สามารถนำมาวางแผนเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยไฟให้ดียิ่งโดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาภัยไฟอัคคีภัยจากภัยมนต์และภัยมนต์ที่เกี่ยวข้อง และมีมาตรการเข้มงวดในการดูแลสารเคมีและวัตถุอันตรายที่มีการเก็บรักษาและขนส่ง รวมทั้งให้มีการปรับปรุงสภาพพื้นที่อย่างเช่นของประชากรบนภัยไฟตั้งสารเคมีและวัตถุอันตรายให้มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น

ภาควิชา.....	การวางแผนภาคและเมือง.....	ลายมือชื่อนิสิต.....	กรานลีลา.....	พรมนธรรมย.....
สาขาวิชา.....	การวางแผนเมือง.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	2547.....	
ปีการศึกษา.....	2547.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....		

4574182325: MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: URBAN PLANNING / FIRE PROTECTION / MITIGATION / KHLONG TOEI

WANLIKA PHROMJANYA : THE PLANNING FOR FIRE PROTECTION AND MITIGATION :

A CASE STUDY OF KHLONG TOEI DISTRICT, BANGKOK. THESIS ADVISOR : ASSOC.

PROF. Dr. NOPPANAN TAPANANON. 150 pp. ISBN 974-17-5987-8.

The purpose of the thesis is to explore the present situation, the risk of fire occur and expand , and the fire damage. It also includes the limit fire protection and mitigation. In order to make a plan for fire protection and mitigation Klong-Toei District was chosen as the case study , because it is one of the most fire occurred areas and the most of the fire damage to the public and the people around this area. Besides, this is the place where there are many factors for the fire to occur including :

- 1) The factors that cause the fire to occur and expand.
- 2) The factors using the Geography Information System that prevent and mitigate the fire.

The analysis found that most fire occurred from careless deeds. Most happened from low quality row-shelters. It also found that the population and the shelter density and the frequency of fire occur are the same.

According to the study area , it is found that the areas of crowded population are around the port and oil tanks, which might effect from all the chemical matters and many danger matters from all the warehouse.

The crowded area of populations and the rare of well-management and how they use all the area and land without good order that makes all the pollution such as old bad condition buildings, bad air ventilation, rare of space and narrow lanes. Most people are under educated, low income. When the fire occurred it usually brought great damage expand widely. The untidy and narrow road made it hard to reach the fire protection, this we call the bad obstruction for the fire-men and their fire-ambulance and equipment.

From the study all the factors we can plan for the fire protection and mitigation for official and private organization that also set a standard and strict system to control dangerous and harmful chemical matter from their warehouse until they are loaded. Housing improvement is also a plan for the people to live a better life. Their home and belongings are also safe and much more protect and makes their lives better.

Field of study   Urban Planning
Academic year   2004

Student's signature..... WANLUKA PHROMJANYA
Advisor's signature..... Noppanant Tapmanont
Co-advisor's signature.....

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๊
สารบัญตาราง.....	๒
สารบัญแผนที่.....	๓
สารบัญแผนภูมิ.....	๔
สารบัญรูปภาพ.....	๘

บทที่ ๑ บหนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.4 วิธีการศึกษา.....	3
1.5 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5

บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระบบสารสนเทศกับการวางแผน.....	7
2.2 การเพิ่มและลดการเกิดอัคคีภัย.....	12
2.3 องค์ประกอบของไฟ.....	12
2.4 ลักษณะการเกิดและการลุกไหม้ของอัคคีภัย.....	13
2.4.1 ระยะต่างๆ ของอัคคีภัย.....	13
2.4.2 การลุกไหม้ของไฟ.....	13
2.4.3 การลุกไหม้ของไฟ.....	14
2.4.4 ลักษณะโครงสร้างของอาคารกับการลุกไหม้ของอัคคีภัย.....	16

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.5 สาเหตุของอัคคีภัย.....	16
2.5.1 สาเหตุของอัคคีภัยอันเกิดจากความตั้งใจ.....	16
2.5.2 สาเหตุของอัคคีภัยอันเกิดจากความประมาท ขาดความระมัดระวัง.....	17
2.6 ผลกระทบที่เกิดจากอัคคีภัย.....	20
2.6.1 ผลที่เกิดขึ้นโดยตรงจากอัคคีภัย.....	21
2.6.2 ผลที่เกิดโดยอ้อมจากอัคคีภัย.....	22
2.7 สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการลุก熬ของอัคคีภัย.....	25
2.7.1 พฤติกรรมของมนุษย์.....	25
2.7.2 สภาพของสถานที่เกิดเหตุที่เอื้ออำนวยให้เกิดการลุกไฟมากขึ้น.....	26
2.7.3 ช่วงเวลาที่เกิดเหตุที่เป็นอุปสรรคในการระงับอัคคีภัย.....	27
2.7.4 ประสิทธิภาพในการบริหารในการดับเพลิง.....	27
2.8 กรอบแนวความคิด.....	29
 บทที่ 3 ประเด็นสำคัญของพื้นที่ศึกษา	
3.1 สภาพทั่วไปของการเกิดอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร.....	31
3.1.1 สาเหตุของการเกิดอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร.....	33
3.1.2 รูปแบบของอัคคีภัยที่เกิดในกรุงเทพมหานครพิจารณา ตามขนาดการลุก熬.....	36
3.1.3 ความรุนแรงของมีṣṇาอัคคีภัย.....	42
3.1.4 ความหนาแน่นของการเกิดอัคคีภัยในกรุงเทพมหานคร.....	45
3.2 หลักเกณฑ์การจัดตั้ง ประเภท และขอบเขตการให้บริการของ การป้องกันและบรรเทาการเกิดอัคคีภัยของประเทศไทย.....	50
3.2.1 หลักเกณฑ์กำหนดการจัดตั้งสถานีดับเพลิง.....	50
3.2.2 หลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทของสถานีดับเพลิง.....	50
3.2.3 หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งและให้บริการของสถานีดับเพลิง.....	51
3.3 หลักเกณฑ์การจัดตั้ง ประเภท และขอบเขตการให้บริการของ การป้องกันและบรรเทาการเกิดอัคคีภัยของ NFPA ประเทศไทย.....	53

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.4 การกระจายตัวของสถานีดับเพลิงในกรุงเทพมหานคร.....	54
3.5 แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง.....	56
3.5.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) ในด้านการปรับปรุงระบบการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัย และสาธารณภัย.....	56
3.5.2 แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ ๖ (๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) ด้านการบริหารและการปักธง.....	57
3.5.3 เป้าหมายของแผนงานสาธารณภัย ตามแผนแม่บทกรมตำรวจน ฉบับที่ ๓ (๒๕๔๐ – ๒๕๔๔).....	58
3.6 ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาของการเกิดอัคคีภัย.....	59
 บทที่ ๔ สภาพทั่วไปของเขตคลองเตย	
4.1 สภาพทั่วไปของเขตคลองเตย.....	61
4.1.1 ที่ดินและอาณาเขต.....	61
4.1.2 เอกการปักธง.....	61
4.2 ลักษณะทางกายภาพ.....	65
4.2.1 โครงสร้างการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภค.....	65
4.2.2 การใช้ที่ดิน.....	66
4.2.3 ลักษณะของย่านสำคัญต่างๆ ในเขตคลองเตย.....	73
4.3 ลักษณะประชากร.....	75
4.4 ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	79
4.5 สภาพทั่วไปของการเกิดอัคคีภัยในเขตคลองเตย.....	85
4.5.1 การวิเคราะห์ช่วงเวลาที่เกิดอัคคีภัย.....	86
4.5.2 ลักษณะการกระจายตัวของสถานีดับเพลิงและหัวจ่าย ^{น้ำ} ดับเพลิงภายในเขตคลองเตย.....	90
 บทที่ ๕ การวิเคราะห์หน้าที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดและการลุก放ของอัคคีภัย	
5.1 การกำหนดตัวแปรในการวิเคราะห์.....	93
5.1.1 ตัวแปรที่เอื้อต่อการเกิดและการลุก放ของอัคคีภัย.....	94

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
5.1.2 ตัวแปรที่ເຂົ້າຕ່ອງການປັບກັນແລະບຣເທກາກາຮເກີດອັກສິກິດ.....	103
5.2 ພຸດກາວິເຄາະໜ້າພື້ນທີ່ມີແນວໃນໝເສີຍຕ່ອງກາຮເກີດແລະ ຊຸກລາມຂອງອັກສິກິດ.....	109
5.3 ສຽງຜຸດຈາກກາຮສໍາວັດສກາພແວດລ້ອມຫຼຸມຫຼຸມທີ່ມີພື້ນທີ່ເສີຍ.....	128
5.3.1 ລັກຜະທາງດ້ານກາຍກາພ.....	128
5.3.2 ລັກຜະທາງດ້ານເສດຖະກິຈ.....	129
5.3.3 ປັບປຸງທາງດ້ານສັງຄມ.....	129
5.3.4 ນາດຮາກກາຮປັບກັນແລະບຣເທກາກາຮເກີດອັກສິກິດຢ່າງໃນ ພື້ນທີ່ມີຄວາມເສີຍ.....	130
5.3.5 ວິເຄາະໜ້າຈຸດປະປາດັບເພີ້ງເພີ້ມເຕີມໃນພື້ນທີ່ມີຄວາມເສີຍ.....	130
บทที่ 6 ກາຮວາງແພນເພື່ອປັບກັນແລະບຣເທກາກາຮເກີດອັກສິກິດ	
6.1 ສຽງຜຸດຈາກກາຮສຶກ໌ພາກກາຮເກີດອັກສິກິດໃນພື້ນທີ່ສຶກ໌ພາກ.....	138
6.1.1 ພຸດຈາກກາຮສຶກ໌ພາກຈຸດປະປາດັບພົບກາຮເກີດ ກາຮຊຸກລາມ ແລະຄວາມເສີຍໜາຍຈາກກາຮເກີດອັກສິກິດ.....	138
6.1.2 ພື້ນທີ່ມີແນວໃນໝເສີຍຕ່ອງກາຮເກີດອັກສິກິດ.....	138
6.1.3 ປັບປຸງທາງດ້ານສັງຄມ.....	140
6.2 ແນວທາງກາຮວາງແພນເພື່ອປັບກັນແລະບຣເທກາກາຮເກີດອັກສິກິດ ໃນພື້ນທີ່ມີຄວາມເສີຍຂອງພື້ນທີ່ສຶກ໌ພາກ.....	142
6.2.1 ກຮອບແນວຄົດ.....	142
6.2.2 ເປົ້າໝາຍແລະຈຸດປະສົງຂອງກາຮວາງແພນ.....	143
6.2.3 ແພນເພື່ອປັບກັນແລະບຣເທກາກາຮເກີດອັກສິກິດ.....	143
6.3 ຂໍ້ເສັນແນະ.....	147
รายการอ้างอิง	148
ປະວັດຜູ້ເຂື້ອນວິທະນິພນົດ.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงระยะเวลาที่ต้องสูญเสียไปต่อการเข้าผิดกฎหมาย.....	29
3.1 แสดงจำนวนการเกิดอัคคีภัยและความเสียหายของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 – 2545.....	32
3.2 สถิติสาเหตุของการเกิดอัคคีภัยในกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี 2540 – 2541.....	33
3.3 แสดงสถิติทรัพย์ที่ถูกเพลิงไหม้ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี 2540 – 2541.....	35
3.4 แสดงรูปแบบของอัคคีภัยที่เกิดในกรุงเทพมหานครพิจารณาตามขนาด การลุกไหม้ ตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	38
3.5 แสดงความหนาแน่นของอัคคีภัย จำแนกเป็นรายเขต.....	47
3.6 ลักษณะชุมชนกับรัศมีของสถานีดับเพลิง.....	53
3.7 จำนวนรถดับเพลิงต่อจำนวนประชากร.....	53
3.8 อัตรากำลังผจญเพลิงต่อเครื่องมือเครื่องใช้.....	54
4.1 แสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ติดปี 2545.....	67
4.2 แสดงจำนวนชุมชนแออัดในเขตคลองเตย.....	72
4.3 แสดงจำนวนและพื้นที่อาคารที่ได้รับอนุญาตปลูกสร้างในเขตคลองเตย จำแนกตามแขวงปี 2545.....	73
4.4 แสดงการเปลี่ยนแปลงและร้อยละของจำนวนประชากรปี 2540 – 2545.....	75
4.4 แสดงจำนวนสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครปี 2541 – 2545.....	80
4.5 แสดงจำนวนลูกจ้างในสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครปี 2541 – 2545.....	82
4.6 แสดงการเปลี่ยนแปลงของจำนวนสถานประกอบการและการจ้างงานของ เขตคลองเตยเบรียบเทียบกับกรุงเทพมหานคร.....	84
4.7 แสดงการจดทะเบียนภาษีของเขตคลองเตยระหว่างปี 2539 – 2544.....	84
4.8 แสดงการเกิดอัคคีภัยที่เกิดในเขตคลองเตยตั้งแต่ปี 2540 – 2545 แยกตามสิ่งที่ถูกไฟไหม้.....	87
4.9 แสดงการเกิดอัคคีภัยในเขตคลองเตยพิจารณาตามช่วงเวลาที่เกิดอัคคีภัย ตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	88
4.10 แสดงการเกิดอัคคีภัยในเขตคลองเตยพิจารณาตามช่วงเวลาที่เกิดอัคคีภัย ตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	89

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่

หน้า

5.1 แสดงรัศมีของผลกระทบอันเนื่องมาจากการเคมีและวัตถุอันตราย แยกตามประเภทของสารเคมี.....	97

**ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญแผนที่

แผนที่ที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนการเกิดอัคคีภัยของกรุงเทพมหานคร.....	37
3.2 แสดงจำนวนการการเกิดอัคคีภัยแยกตามการลุก浪ของกรุงเทพมหานคร.....	37
3.3 แสดงที่ตั้งของสถานีดับเพลิงในเขตกรุงเทพมหานคร.....	55
4.1 แสดงที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา.....	62
4.2 แสดงที่ตั้งและขอบเขตการปักครื่องเขตคลองเตย.....	63
4.3 แสดงการคมนาคมภายในเขตคลองเตย.....	68
4.4 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตคลองเตย.....	69
4.5 แสดงที่ตั้งของชุมชนและภูมิภาคภายในเขตคลองเตย.....	71
4.6 แสดงย่านสำคัญต่างๆ ในเขตคลองเตย.....	76
4.7 แสดงความหนาแน่นของประชากรแยกตามรายแขวง.....	77
4.8 แสดงที่ตั้งของสถานีดับเพลิงภายในและใกล้เคียงพื้นที่เขตคลองเตย.....	91
4.9 แสดงที่ตั้งและรัศมีการให้บริการของหัวดับเพลิง เขตคลองเตย.....	92
5.1 แสดงที่ตั้งของบริเวณที่มีการกักเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายภายในและโดยรอบ เขตคลองเตย.....	95
5.2 แสดงรัศมีผลกระทบจากสารเคมีและวัตถุอันตราย.....	96
5.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินเขตคลองเตย.....	101
5.4 แสดงความหนาแน่นของพื้นที่เขตคลองเตย.....	102
5.5 แสดงรัศมีการให้บริการของสถานีดับเพลิงภายในและพื้นที่ใกล้เคียงเขตคลองเตย.....	104
5.6 แสดงรัศมีการให้บริการของหัวดับเพลิงภายในพื้นที่คลองเตย.....	105
5.7 แสดงการเข้าถึงของพื้นที่เขตคลองเตย.....	107
5.8 แสดงแหล่งน้ำของพื้นที่เขตคลองเตย.....	108
5.9 แสดงที่ตั้งของชุมชนคลองเตยบล็อก 1,2,3 บล็อก 4,5,6 และ และชุมชน 70 ไร่พัฒนา.....	115
5.10 แสดงที่ตั้งของชุมชนหัวโงและชุมชนร่มเกล้า.....	120
5.11 แสดงที่ตั้งของชุมชนวัดคลองเตยใน 1,2,3.....	123
5.12 แสดงที่ตั้งของชุมชนห้างโรงเรียนวัดสะพาน.....	126
5.13 แสดงที่ตั้งของชุมชนสวนอ้ออย.....	127
5.14 แสดงที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงของชุมชนคลองเตยบล็อก 1,2,3 บล็อก 4,5,6 และ และชุมชน 70 ไร่พัฒนา.....	133

สารบัญแผนที่(ต่อ)

แผนที่ที่	หน้า
5.15 แผนที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงของชุมชนหัวโค้งและชุมชนร่มเกล้า.....	134
5.16 แผนที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงของชุมชนวัดคลองเตยใน 1,2,3.....	135
5.17 แผนที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงของชุมชนข้างโรงเรียนวัดสะพาน.....	136
5.18 แผนที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงของชุมชนสวนอ้ออย.....	137

ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แสดงกรอบแนวความคิด.....	30
3.1 แสดงจำนวนการเกิดข้อคดีภัยของกรุงเทพมหานครตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	32
3.2 แสดงรูปแบบของอัคคีภัยที่เกิดในกรุงเทพมหานครพิจารณาตามขนาดการลูกค้า ตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	40
3.3 แสดงรูปแบบของอัคคีภัยขนาดใหญ่ที่เกิดในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	43
3.4 แสดงความหนาแน่นของอัคคีภัย จำแนกเป็นรายเขตตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	49
4.1 แสดงการคาดการณ์จำนวนประชากรเขตคลองเตยตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	78
4.2 แสดงอัคคีภัยที่เกิดในเขตคลองเตยตั้งแต่ปี 2540 – 2545 แยกตามสิ่งที่ถูกเพลิงไหม้.....	87
4.3 แสดงการเปรียบเทียบการเกิดอัคคีภัยในเขตคลองเตยแยกพิจารณาตาม ช่วงเวลาที่เกิดอัคคีภัยตั้งแต่ปี 2540 -2545.....	88
4.4 แสดงแสดงการเปรียบเทียบการเกิดอัคคีภัยในเขตคลองเตย แยกพิจารณาตามรายเดือนที่เกิดอัคคีภัยตั้งแต่ปี 2540 – 2545.....	89

**ศูนย์วิทยบริพาก
茱六年公私
มาวิทยาลัย**

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่	หน้า
2.1 แสดงการส่งผ่านความร้อนโดยการนำความร้อน.....	14
2.2 แสดงการส่วนผ่านความร้อนโดยการพาความร้อน.....	14
2.3 แสดงการส่งผ่านความร้อนโดยการแผรังสี ซึ่งจะเกิดขึ้นทุกทิศทาง.....	15
2.4 แสดงถึงน้ำที่ไม่สามารถสกัดกั้นการส่งรังสีความร้อนไว้ได้ทั้งหมด.....	15
2.5 แสดงถึงไฟตามข้ามกำแพงกันไฟไปได้ทั้งในลักษณะการพาความร้อน และการส่งรังสีความร้อน.....	15
5.1 แสดงวัสดุโครงสร้างอาคารของชุมชนคลองเตยบล็อก 1,2,3 และ 4,5,6.....	112
5.2 แสดงความหนาแน่นของชุมชนคลองเตยบล็อก 1,2,3 และ 4,5,6.....	112
5.3 แสดงทางสัญจรภายในชุมชนเป็นทางคอนกรีตกว้างประมาณ 1.20 – 1.50 ม.....	113
5.4 แสดงทางสัญจรภายในชุมชนบางส่วนที่ยังเป็นสะพานไม้.....	113
5.5 แสดงทางหลักของชุมชนจากถนนอาจณรงค์.....	113
5.6 แสดงทางรถไฟที่บรรทุกน้ำมันผ่านเข้า – ออกด้านติดกับถนนอาจณรงค์.....	113
5.7 แสดงเครื่องมือและอุปกรณ์ในการระจับเหตุภัยในชุมชน คลองเตยบล็อก 1,2,3 และ 4,5,6.....	114
5.8 แสดงที่ตั้งของหน่วยอนง.	114
5.9 ทางลัดเชื่อมถนนอาจณรงค์.....	117
5.10 เส้นทางหลักเข้า-ออกชุมชนหัวโถง.....	117
5.11 ทางเดินเท้าภายในชุมชน.....	117
5.12 วัสดุโครงสร้างอาคารภายในชุมชนหัวโถง.....	117
5.13 วัสดุโครงสร้างอาคารภายในชุมชนหัวโถง.....	117
5.14 แสดงทางสัญจรภายในชุมชนบางส่วนที่ยังเป็นสะพานไม้และมีขนาดแคบ.....	117
5.15 ทางลัดเชื่อมถนนอาจณรงค์.....	119
5.16 ทางเข้าหลักของชุมชนร่มเกล้า.....	119
5.17 ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการในชุมชนร่มเกล้า.....	119
5.18 ระยะห่างระหว่างที่พักอาศัยของชุมชนร่มเกล้า.....	119
5.19 ถนนกว้างหน้าที่ทำการชุมชนร่มเกล้า.....	119
5.20 ลักษณะบ้านที่มีมาตรฐาน.....	119
5.21 คลังน้ำมันเชลล์ที่ตั้งล้อรอบชุมชนวัดคลองเตยใน.....	121
5.22 คลังน้ำมันเชลล์ที่ตั้งด้านหลังชุมชนวัดคลองเตยใน.....	121

สารบัญรูปภาพ(ต่อ)

รูปภาพที่	หน้า
5.23 แยกกรรมศุลกากร.....	122
5.24 ถนนทางเข้าการท่าเรือหน้าชุมชนวัดคลองเตยใน.....	122
5.25 ทางเดินภายในชุมชนวัดคลองเตยใน.....	122
5.26 ถนนทางเข้าภายในชุมชน.....	122
5.27 หน่วยบริหารสาธารณกัยภายในชุมชนวัดคลองเตยใน.....	122
5.28 สภาพสิ่งปลูกสร้างภายในชุมชนวัดคลองเตยใน.....	122
5.29 สภาพภายในชุมชนสวนอ้อย.....	124
5.30 สภาพภายในชุมชนสวนอ้อย.....	124
5.31 โรงเก็บถ่านไกล์ ชุมชนสวนอ้อย.....	125
5.32 ทางรถไฟหลังชุมชนสวนอ้อย.....	125
5.33 ติดตั้งดับเพลิงภาพที่เป็นระยะในชุมชน.....	125
5.34 ที่ตั้งหัวจ่ายน้ำดับเพลิงในชุมชนสวนอ้อย.....	125
5.35 สภาพภายในชุมชนข้างโรงเรียนวัดสะพาน.....	128
5.36 คลองส่งน้ำหลังชุมชนข้างโรงเรียนวัดสะพาน.....	128

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาของ ผศ.ดร.นพนันท์ ตาปานนนท์ และคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่าน ที่ได้สละเวลา แนะนำ ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์มาตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลในชุมชนโดยรอบการทำเรือทุกท่านที่กรุณาสละเวลา ให้ข้อมูลในการสำรวจที่อยู่อาศัยในชุมชน และผู้ที่เอื้อเพื่อข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์จากสำนักงานเขตคลองเตย การประปาครหหลวงสาขาพระโขนง สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร และการกองบังคับการตำรวจนัดเพลิงที่ให้ความกรุณาแก่ผู้ทำวิจัยเรื่องข้อมูลต่างๆ

กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา บุคคลสำคัญที่สุดที่เคยให้กำลังใจ ให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนลุล่วง ขอบคุณ คุณพรมพรร摊 คุณอมรรัตน์และเพื่อนๆทุกคน ที่ห่วงใย ให้กำลังใจ และช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้สำเร็จลงได้ ขอบคุณเพื่อนๆผังเมืองรุ่น 27 ทุกท่านที่ให้กำลังใจ และคำแนะนำที่ดี ตลอดมา

สุดท้ายนี้ถวายเป็นราชภัณฑ์ ที่อุดหนา เริ่มแข็ง จนผ่านฯดันไปได้

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย